

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Дипломатична та консульська служба»

на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародні економічні відносини»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Туль Світлана Іванівна

к.е.н., доцент

доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин, директор Навчально-наукового інституту проєктів та підвищення кваліфікації

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Рекотова Віта Іванівна

к.е.н., доцент

доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	+380977493159 +380996174869
Електронна адреса	tulsvetlana@ukr.net vita.klimenko.85@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.me.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1888

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок з використання системи сучасних методів та інструментів регулювання дипломатичної та консульської служби в Україні та за кордоном.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 16 год., практичні заняття 32 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Методи: ділові ігри, метод кейсів, метод проєктів.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять, захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з глобальної економіки, міжнародних стратегій економічного розвитку, геополітики та геоeкономіки
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами (РН 1). • Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні, екологічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів (РН 16). 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК 1). • Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 4). • Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації (СК 1). • Здатність аналізувати й оцінювати гео економічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів (СК 7). • Здатність розвивати навички оцінювання та аналізу політичних, дипломатичних, безпекових, суспільних, юридичних, економічних, екологічних й інших ризиків у сфері міжнародних економічних відносин для розробки стратегій управління компаніями в умовах діючого нормативно-правового середовища країн (СК 11).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Організація дипломатичної та консульської служби		
Тема 1. Дипломатія як інститут та інструмент зовнішньої політики	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентацію на тему «Взаємозв'язок дипломатії із зовнішньою політикою країни».
Тема 2. Дипломатична служба та технологія встановлення дипломатичних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Проаналізувати сучасні дипломатичні відносини різних країн світу та навести приклади колективного розірвання дипломатичних відносин.
Тема 3. Дипломатичний персонал, дипломатичні привілеї та імунітети	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Навести приклади надання привілеїв членам дипломатичного корпусу.
Тема 4. Основи консульської служби та її функції	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Визначити відмінності консульства від дипломатичного представництва
Тема 5. Консульські привілеї та імунітети	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему: «Недоторканність консульських приміщень»

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 2. Сучасна вітчизняна та світова практика роботи дипломатичної та консульської служб		
Тема 6. Дипломатична та консульська служби України та закордонні дипломатичні установи України	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Проаналізувати Закон України «Про дипломатичну службу» з приводу питання про присвоєння рангів дипломатичним працівникам. Визначити завдання і особливості організації консульських установ України згідно Консульського Статуту України.
Тема 7. Інформаційно-аналітична та роз'яснювальна робота дипломатичних представництв	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Оцінити роль дипломатичної служби у поширенні інформації про Україну за кордоном. Охарактеризувати особливості організації прес-конференції, публікації та розповсюдження прес-релізів, виступів в пресі, на радіо та телебаченні дипломатичних представників.
Тема 8. Методи та засоби дипломатичної комунікації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування	Охарактеризувати види дипломатичних нот та проаналізувати, для яких подій у дипломатичних стосунках країн вони можуть використовуватися.
Тема 9. Іноземні дипломатичні служби: особливості дипломатії різних країн світу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань (робота в малих групах; розв'язання ситуаційних завдань (case studies); підготовка та захист проєктів); завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати міні-проєкт на одну із запропонованих тем: «Україна у двосторонньому співробітництві з країнами світу»; «Дипломатичні відносини України з країнами-членами ЄС»; «Дипломатичні відносини України з країнами Північної та Центральної Америки і басейну Карибського моря»; «Дипломатичні відносини України з країнами Південної Америки та Австралією»; «Дипломатичні відносини України з країнами Азії»; «Дипломатичні відносини України з африканськими країнами».

Інформаційні джерела

1. Балануца О. О. Родзинки дипломатії: навчальний посібник. Дніпро : Середняк Т. К., 2022. 148 с. URL: <https://kuwait.mfa.gov.ua/storage/app/sites/46/balanutsa-o-rodzinki-diplomatii.pdf>
2. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 року. Верховна Рада України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_048
3. Віденська конвенція про консульські зносини від 24 квітня 1963 року. Верховна Рада України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_047
4. Віденська конвенція про представництво держав у їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру від 14 березня 1975 року. Верховна Рада України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_254
5. Дипломатична та консульська служба: підручник / Я. Б. Турчин, Л. О. Дорош, О. Я. Івасечко. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 332 с.
6. Дипломатія воєнного часу чи «політична пенсія»: чому призначають послів з-поміж колишніх посадовців. 2024. URL: <https://suspinne.media/742103-diplomatia-voennogo-casu-ci-politichna-pensia-comu-priznacaut-posliv-z-pomiz-kolisnih-posadovci/>
7. Зовнішня політика України в контексті геополітичних процесів. 2024. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2024/02/29/2024-PAKT-5.pdf>

8. Зміни в проходженні дипломатичної служби. 2024. URL: <https://centreua.org/monitoring-rishen/zminy-v-prohodzhenni-dyplomatychnoyi-sluzhby/>
9. Конспект лекцій з дисципліни «Дипломатична та консульська служба» / Укл. Латишева В. В., Чістякова І. М., Бабіна В. О. Одеса: ОНПУ, 2020. 76 с.
10. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Дипломатична та консульська служба : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 178 с.
11. Про дипломатичну службу : Закон України від 07.06.2018 № 2449-VIII. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2728-14>
12. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 281. Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/281-2016-p>
13. Поширені питання щодо тимчасових обмежень у прийнятті нових заяв на надання консульських послуг. Міністерство закордонних справ України. 2024. URL: <https://mfa.gov.ua/consul/forua/q-shchodo-timchasovih-obmezhen-u-prijnyatti-novih-zayav-na-nadannya-konsulskih-poslug>
14. Туль С.І. Дипломатична та консульська служба. Дистанційний курс. Головний центр дистанційного навчання ПУЕТ. 2020. URL: <https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1888>
15. Українська призма: Зовнішня політика 2022. Аналітичне дослідження. ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2023. 308 с. URL: https://prismua.org/wp-content/uploads/2023/05/UPFP-23-UKR_WEB.pdf
16. Barston R. P. Modern Diplomacy. Routledge, 2019. 512 p. URL: https://books.google.com.ua/books?id=_kOEDwAAQBAJ&dq=diplomacy+2019&hl=ru&source=gbs_navlinks_s
17. Hutchings R. Modern Diplomacy in Practice. Springer Nature, 2019. 241 p. URL: https://books.google.com.ua/books?id=7JCyDwAAQBAJ&dq=diplomacy+2019&hl=ru&source=gbs_navlinks_s

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- Canva;
- Figma;
- Adobe Photoshop;
- Adobe Illustrator;
- Trello;
- Wix.com.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом, але за об'єктивних причин (воєнний стан в Україні, хвороба, працевлаштування, стажування) можливе відвідування занять дистанційно з використанням платформи Moodle.

Політика щодо академічної доброчесності: під час роботи над матеріалом курсу не допустимо порушення академічної доброчесності. Сукупність етичних принципів і правил, якими мають користуватись здобувачі при опрацюванні дисципліни наведено у наступних науково-методичних матеріалах ПУЕТ:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка*(розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю форміекзамену

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro_apel_pidsumkontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 6-9): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Примітка: за додаткові види навчальних робіт здобувач вищої освіти може отримати додаткові 10 балів (за наукову діяльність, участь у Всеукраїнській олімпіаді тощо), що додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни